

เทศน์อบรมฆราวาส

ณ วัดป่าศรีไพรวัลย์ ต.บ้านแก้ง อ.นาแก จ.นครพนม

เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ (เช้า)

กล่าวด้วยความเคารพ

เมื่อเช้ามีโอกาสว่าจะไปดูถ้าพระเวส เลยไม่ได้ไปหมดเวลาเสียก่อน ถ้าพระเวส แถวนั้นนะ (ถ้าพระเวสจากนี้ไปประมาณ ไม่ถึง ๖ กิโลเมตร ถ้าตาสดก็ติดกันมาอยู่นั้นละ ครับ) มันจำไม่ได้ละเดี๋ยวนี้ มันเปลี่ยนแปลงไปหมดทุกอย่าง (จากนี้ไปถ้าตาสดก็ ประมาณสัก ๓ กิโลเมตรครับ เลยไปถ้าพระเวสก็ประมาณสัก ๒ กิโลเมตร ใกล้เคียงกัน) ไปถ้าพระเวสไกลอยู่นะ ถ้าพระเวสมาหาบ้านแก้ง มาหาถ้าตาสดนี้ ไกลอยู่ เพราะเรา เคยเที่ยวมาอยู่แถวนี้นะ ทางถ้าพระเวส ทางถ้าตาสดหรืออะไร เรามาพักอยู่แถวนี้ ถ้า ตาสดนี้ละ ไม่ใช่ถ้าพระเวส ถ้าพระเวสไปดูเฉยๆ เขาว่ามันหินปูนหินอะไร เข้ากับธาตุ ชั้นของเราไม่ได้ เราเลยไม่อยู่ เรามาอยู่ถ้าตาสด เที่ยวแถวนี้แหละ ทางบ้านแก้งก็ยัง จำไม่ได้ เข้ามานี้จำไม่ได้บ้านแก้ง

พอจากนี้แล้ว เราก็กลับเท่านั้นละ พอเสร็จธุระนี้แล้วเราก็กลับเลย ไม่มีธุระ อะไร เทศน์ก็เทศน์แล้ว ไม่เทศน์อีกละเหนื่อย คนมาอะไร เดินลัดเลาะมาแถวนี้ ทางนี้ มาไม่ได้เต็มหมด มานี้อ้อมไปโน่น อ้อมมานี้ เข้ามานี้ไม่ได้ คนเต็มหมด ไปเอาแตนมาวางไว้สักสองรังหน่อยนะ ไปหาแตนมามาให้สักสองรัง มาวางไว้รังหนึ่ง วางไว้ พวกนี้ แดกฮือ เราเข้าออกได้สะดวก มีแตนมเท่านั้นจะชำระความได้ เอาแตนมมาวางไว้รังหนึ่ง วางนั้นรังหนึ่ง มันชัดทางนี้แตกฮือแล้วก็ไปมาได้สะดวก

พอพูดเรื่องนี้แล้ว เราก็ระลึกได้ถึงเณรหนึ่ง เณรนี้ชื่อน้อย เดียวนี้มันไปอยู่ สหรัฐแล้ว ชื่อน้อย เป็นคู่กันกับท่านอุ้น วัดป่าแก้ว เป็นเณร อะไรอะอะ นี้มันเว็กว้าก มันร้อง แกไม่ค่อยชอบพูด แต่เวลาตื่นอะไร นี้มันตื่นเหลือประมาณ เว็กว้ากเลย มัน เก่งนัก เราก็เอาไปตัด พาไปเที่ยวในป่า พอตีเป็นปลวก ปลวกนี้ปลวกตัวใหญ่อยู่นะ ไม่ใช่ปลวกเล็กๆ มันเป็นแผ่น ปลวกนี้นะ มันร้องตื่นกเณร พาไปในป่า พอไปเจอ ปลวกเราก็หลีกออกมา แล้วทำท่าดูนั้นดูนี้ ให้มันถ่อตามเราว่างั้นเถอะ เราเห็นปลวก แล้วเราหลีกนี้ ทางอยู่นั้นะ ปลวกเต็มมันไม่เห็น เราเห็นปลวกแล้ว เราหลีกปลวก ไป ยืนอยู่ข้างทาง

นั่นอะไร เราชี้ละที่นี้ มันเดินไปไม่เห็น มันถ่อกับเราไป มองไปตามเรา เดียว เสียงมันเว็กว้ากเลย อะไร ปลวกๆ นั่นละมันเขื่อนัก ดัดสักทีหนึ่ง เอาไปตัดเฉยๆ นี้แหละ ไปเจอปลวก พอปลวกชัดเข้านี้ เสียงร้องเว็กว้าก ธรรมชาติมันไม่ค่อยชอบพูด แต่ เรื่องตื่นตื่นมันเว็กว้ากละเณรนี้ เอาเสียเสียงเว็กว้ากๆ ไปเลย

เมื่อเช้านี้คิดว่าจะไปดูถ้ำตาสด ไปทางนี้ ไม่มีเวลาก็เลยไม่ไป มาคราวนี้ไม่ได้ดูอะไร มาเฉพาะงานนี้เท่านั้นเราก็กลับ ถ้ามีโอกาสจะไปดูนั้นดูนี้ ทำเลที่เราเคยเที่ยว มาคราวนี้เลยไม่ได้ไป ต้นจิกต้นรังหลายอยู่แถวนี้ นี่ป่าจิก ไม้เต็งไม้เนื้อแข็ง ทำต้นเสาแต่ก่อนไม้เต็งไม้รัง เตียนนี้ก็ยังมีอยู่เฉพาะที่สงวน นอกนั้นไม่มีเหลือ หหมดเลย เตียนนี้จำกัดจำทางไม่ได้แล้วมาคราวนี้ ที่มาแต่ก่อนๆ จำไม่ได้เลย บ้านแก่งทางนี้ นี่ก็มาวัดทางนี้แล้ว ที่ว่าเป็นถ้ำตาสด ถ้ำพระเวส ไปทางนั้นหรือ (ครับผม ทางด้านนี้ละครับ) เออ จำไม่ได้

เพราะแต่ก่อนเรามาเที่ยวอยู่ทางนี้ ทางถ้ำตาสดถ้ำอะไร จึงได้จำได้ผู้เฒ่าคนหนึ่ง แต่ก่อนก็จำชื่อได้ สนิทกันนี่นะ ผู้เฒ่าคนนั้นแกหัวล้าน คนในเขตอำเภอนาแกนี้มีคนหัวล้านคนเดียวเก่งกว่าเพื่อน ดูเหมือนไม่มีผมสักเส้น ล้วนๆ หหมดเลยจริงๆ เราก็จำชื่อแกไม่ได้ พอมาถึงบ้านนี้ เออ คนแกคนนั้น เขาก็จำกันได้ทั้งบ้าน เพราะในบ้านนี้มีคนหัวล้านคนเดียว คนนั้นชื่อแกเราจำไม่ได้ สนิทสนมกับเราตอนเรามาพักอยู่ที่นี่ แกหัวล้านๆ นั่นนะ เขาก็รู้ทันที เอ้อ หัวล้านๆ นั่นนะ ชื่อว่ากองหรืออะไร (ชื่อตากองครับ) เอ้อ นั่นแหละ ตายแล้วว้างั้น ว่าเฒ่าตายแล้ว ใครรู้จักทั้งบ้าน เพราะมีคนหัวล้านคนเดียว ไม่มีใครสู้แกได้แถวนี้

คนหัวล้านนี้เก่ง ในเขตอำเภอนาแกนี้มีคนเดียว เอาไปที่ไหนตกเวทีหหมดเลย คือสู้แกไม่ได้ แกหัวล้านจนข้างหลังก็ไม่มีผม ล้วนหหมดเลย เราจำชื่อแกไม่ได้ แต่สนิทสนมกัน เพราะแกเป็นคนดูแลพระกรรมฐานทางนี้ พอถามชื่อแกที่คนหัวล้านนั้นนะ เขาจำได้ทั้งบ้านเลย หัวล้านชื่อว่าไง ชื่อกองว้างั้นนะ (กอง แก่นงามครับ นามสกุลแก่นงาม) แกตายแล้วนะ (ตายแล้วครับ) เราอยู่ที่บ้านตาด แกยังเอารางจืดรางจืดอะไร (รางจืดแถวนี้มีเยอะอยู่ครับ ยังพอได้อยู่ทางนี้) ทางนี้มีอยู่ ทางโน้นก็มี ไม่เอาละ ไม่เอา

พูดถึงเรื่องแกเอารางจืดไปให้เราที่วัดป่าบ้านตาด ตาหัวล้านนั้นนะ สนิทกันแต่จำชื่อไม่ได้ มั่นนานแล้วจำชื่อไม่ได้ นี่แกเสียแล้วนะ (ครับ) เรามาเที่ยวแถวนี้รู้หมด มาเที่ยวแถวนี้ในป่า พวกถ้ำตาสด ถ้ำพระเวส แถวนี้ไปหมด เที่ยวกรรมฐาน มาคราวนี้จำไม่ได้เลย มันเปลี่ยนแปลงหหมด จำไม่ได้ ที่ไหนๆ ก็เปลี่ยนแปลงหหมด เป็นบ้านเป็นเรือน เป็นไร่ เป็นนาไปหหมด อย่างในป่าเขาเล็กๆ นี่ แต่ก่อนไม่มีบ้านคนเลย มีแต่ป่ารกชัฏๆ เตียนนี้เป็นบ้านเป็นสวนไปหหมด เปลี่ยนแปลงหหมดเลย จำไม่ได้

นอกจากนี้เราก็กลับไปเลยไม่แวะที่ไหน (ขึ้นไปเที่ยวที่ถ้ำ) โอ๊ย ไม่ไปละ ถ้ำไม่ไป ไกล ไปก็จะแห่กันไปไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร เอ้า จริงๆ นะ พอเราเคลื่อนนี้ มันแห่ไปหหมดศาลานี้ จะว่ายังไง ออย่าว่าแต่คนมาตามเรา พวกนี้ก็แห่ตามอยู่ เลยไม่ได้เรื่อง

(ต้องเอาแต่นมาวางไว้เหมือนหลวงตาว่า) แตนวางไว้ที่นี่ เขาก็รอบทางนี้ เขาก็ไปทาง
 หนุนอีกอยู่นั่นละ ไปไหนไม่ได้ทุกวันนี้ เคลื่อนไปไหนแตกฮือๆ ตามเลย ไม่สะดวกที่จะ
 ไปมาที่ไหน จึงว่ามันขัดกันกับนิสัยของเรา

คือนิสัยของเราไปคนเดียวตลอด ไม่เคยเกี่ยวกับใคร แล้วพ่อแม่ครูจารย์มันก็
 ส่งเสริมเสียด้วย เราไปเที่ยวธุดงค์กรรมฐาน เราจะไม่เอาใครไปด้วยเลย ไปองค์เดียวๆ
 ที่มาเหล่านี้มาองค์เดียวทั้งนั้นแหละ มาองค์เดียว เที่ยวองค์เดียว ไปเรื่อย ๆ เลย นั่นละ
 นิสัยเดิมเป็นอย่างนั้น ตั้งแต่ออกกรรมฐานแล้วก็ไปองค์เดียวๆ ตลอดเลย ไปที่ไหนก็
 ตามไปองค์เดียวๆ ที่นี้ต่อมา มันเป็นกรรมฐานอะไรก็ไม่ทราบ ไปไหนนี่แน่นไปเลย
 แหละเดี๋ยวนี้ พอเคลื่อนอย่างไปถ้าพระเวสนี จะยกไปหมดอำเภอนั้นละ มันเป็นตัวนี้
 นะ ไม่เหมือนแต่ก่อน

แต่ก่อนจะไปไหนบ้าง ๆ ๆ นี้เป็นนิสัยเดิม นิสัยเดิมเป็นอย่างนั้น ไปเที่ยว
 กรรมฐานเราไปแต่องค์เดียว ไม่เคยเอาใครไปด้วย แล้วพ่อแม่ครูจารย์มันก็เสริมด้วย
 แล้วองค์อื่นก็เห็นอยู่ประจักษ์นะละ เวลาใครไปลาท่าน บางที ๒ องค์บ้าง ๓ องค์บ้าง
 ไปลาท่านจะไปเที่ยว พอไปลาท่านไปเที่ยว หือ จะไปไหน ตั้งแต่อยู่ในวัดมันก็ตกรอก
 อยู่ตลอดเวลาให้เห็นอยู่ต่อหน้าต่อตา แล้วมันจะไปตกรอกไหนอีกละ แสดงว่าท่าน
 ไม่ให้ไป ท่านไม่แน่ใจ มันอยู่ในวัดนี้ มันก็ตกรอกให้เห็นอยู่ต่อหน้าต่อตา แล้วมันจะไป
 ตกรอกไหนอีกละ พอว่าอย่างนั้นใครจะกล้าไป ไม่ไป

แต่สำหรับเราไม่เคยมี พอว่าไปองค์เดียว เอ้อ ขึ้นทันที เอาท่านมหาไปองค์
 เดียวนะ ใครอย่าไปยุ่งท่าน แนะ เป็นอย่างนั้นละเรา นิสัยเราจึงไปองค์เดียวตลอด แล้ว
 ท่านก็เห็นความจริงจังของเราด้วย กลับมานี้มีแต่หนังห่อกระดูก นี่ละท่านเห็นอันนี้ พอ
 ออกจากท่านไปแล้ว ป้าช้อยอยู่กับเราเท่านั้นพอ อยากกินก็กิน ไม่อยากกินก็วันไม่สนใจ
 ภาวนา กลับมานี้เป็นหนังห่อกระดูกมา บางทีเหลืองหมดทั้งตัวก็มี มันจะเป็นดีชานหรือ
 ไข่ คือเหลืองหมดตัวเลย พอมากราบท่าน ท่านร้องโก้งเลย เฮ้ย ทำไมเป็นอย่างนี้ละ
 ท่านว่า เราก็นิ่ง เพราะอันหนึ่งนกก อันหนึ่งเหยี่ยว ท่านจะออกแ่งไหนอีก

พอไปกราบท่าน ท่านคงจะตกตะลึง เพราะมันเหลืองหมดตัวเลย ลงมาจาก
 ภูเขา มันคงจะดีชานทำ พอมากราบท่าน หนังห่อกระดูกลงมา แล้วเหลืองหมดตัวด้วย
 พอกราบลง เฮ้ย ทำไมเป็นอย่างนี้ละ เราก็นิ่งคอยฟังท่านจะออกแ่งไหนอีก สักเดียว
 สรุปลงว่า อย่างนี้จึงเรียกว่านกรบนั้นเห็นไหมละ ถ้าไม่ว่าอย่างนั้น กลัวเราจะอ่อนเปียก
 เรียกว่านกรบแล้วปลุกใจขึ้นเลย เป็นอย่างนั้นแหละ พ่อแม่ครูจารย์มัน

เพราะฉะนั้นเราไปที่ไหน การไปองค์เดียวนี้ท่านพอใจทุกที ก็บองค์อื่นไม่ได้ ไป
 ๒ องค์ก็ดี ๓ องค์ก็ดี ถ้าท่านไม่เห็นด้วยแล้ว เหนอ ตั้งแต่อยู่ในวัดมันก็ตกรอกให้เห็น

อยู่ต่อหน้าต่อตาแล้ว ออกจากวัดนี้แล้วมันจะไปตกหลุมไหนล่ะ นั่น แสดงว่าท่านไม่ให้ไป สำหรับเราไม่เคย ว่าไปองค์เดียว เอ้อ ขึ้นทันทีว่า ท่านมหาไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ นั่น ท่านเห็นความตั้งใจของเรา ประการสำคัญก็คือ เราก้เรียนมาแล้วนี่ จนเป็นมหาว่านั่นเถอะ ท่านพอใจในการไปเที่ยวคนเดียวของเรา เราจึงไปแต่คนเดียว เที่ยวกรรมฐานคนเดียวทั้งนั้นเลยเชียะ

ไม่ไปกับใครคือมันไม่เด็ด ไปกับหมู่กับเพื่อนมันเป็นน้ำไหลบ่า ไป ๒ องค์ก็ไหลบ่าทางนี้ ๓ องค์ไหลบ่าทางนี้ ความรับผิดชอบกันไง หากเป็นอยู่ในหลักธรรมชาตินั้นแหละ คนเราไปด้วยกันไม่รับผิดชอบกัน มันจะมีอะไร ก็ต้องรับผิดชอบกัน ทีนี้เวลาไปกับเพื่อนฝูงมันก็เป็นน้ำไหลบ่า รับผิดชอบกันอยู่ลึกๆ นั่นแหละ สมมุติว่าเราจะอดอาหารไม่ฉัน ถ้าเราอด องค์อื่นก็จะอดตามแล้ว เอ๊ะ บางทีท่านไม่อยากจะแต่เห็นเราอดนี่ เกรงใจกันท่านก็ต้องอดตาม อย่างนี้ละมันไม่สะดวก ถ้าเราไปคนเดียวเราไม่สนใจ ป้าช่าอยู่กับเราเท่านั้นพอ จะอดก็อด จะกินก็วันไม่กินก็วันแล้วแต่สบายไปเลย เป็นความสะดวก เราจึงไปแต่คนเดียว ๆ

แล้วท่านก็เสริมตลอดนะ พ่อแม่ครูจารย์มันไม่เคยคัดค้าน เช่นอย่างไรองค์เดียว เอ้อ ขึ้นเลย ท่านมหาไปองค์เดียวนะ ใครอย่าไปยุ่งท่าน ถ้าองค์อื่นไป มี ๒ องค์ บางที ๓ องค์ ลาท่านจะไป หือ ตั้งแต่อยู่ในวัดนี้มันก็ตกนรกให้เห็นอยู่นี่นะ ต่อหน้าต่อตานี้ แล้วมันจะไปตกหลุมไหนอีกล่ะ ออกจากวัดนี้แล้ว แล้วใครจะกล้าไปเมื่อท่านพูดอย่างนั้น สำหรับเราท่านไม่เคยว่า มีแต่ เอา ไปเลย ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ ท่านไปองค์เดียว เพราะมาที่ไรท่านก็ดู ดูสภาพของเราก้รู้ อยู่ในวัดท่านก็รู้ เป็นยังงิกริยาทำทางความตั้งอกตั้งใจเอาจริงเอาจังหรือเหลาะแหละโยกเยกคลอนแคลนอะไร ท่านก็ดูหมดแล้วนี่ อยู่กับท่านก็ดี เวลาออกไปท่านก็รู้นิสัยแล้วว่าจริงจังก็ปล่อยเลย

ใครจะไปฉลาดแหลมคมยิ่งกว่าพ่อแม่ครูจารย์มัน นักปราชญ์ จอมปราชญ์สมัยปัจจุบันคือพ่อแม่ครูจารย์มัน นี่เรียกว่าจอมปราชญ์สมัยปัจจุบัน ดูแพล็บๆ รู้หมดเลยทันที ๆ ท่านฉลาดแหลมคมทั้งภายนอกภายใน ท่านดูคนท่านไม่ดูยาก ถ้าท่านพูดอะไรมันไม่ผิด เพราะท่านดูทั้งภายในภายนอก ดูหมดแล้ว ก็ดีอย่างหนึ่งนะ ไปอยู่กับท่าน ก็ไม่เคยได้ถูกต้องติ เพราะเราตั้งท่าตลอดเวลา หมดภูมิเลยว่างั้นเถอะ ความรู้ความฉลาดขนาดไหน เรียกว่าเต็มภูมิเรา ถวายตัวต่อท่านเลย ท่านจะสับจะเขกอะไรก็แล้วแต่คือมอบท่านหมด แต่ท่านก็ไม่เห็นว่าอะไร เพราะเราทำกับท่านด้วยความตั้งอกตั้งใจเทิดทูน เคารพเลื่อมใสสุดยอดการปฏิบัติต่อท่านจึงสุดยอดเหมือนกัน

เพราะฉะนั้นเวลาเราเห็นพระเณรมาแก๊งๆ ก้างๆ อยู่ในวัดเรา สมมุติว่าดูนี่ ก็หลับตาดูเอา เวลาจะฟังก็ต้องปิดหูฟังเอา ถ้าเปิดหูฟังมันจะโดนตั้งแต่สิ่งที่ไม่เป็นท่า

ตาตุ่มมันก็จะขวางตา คือตุ่มมันขวางตาละ มันแก้ง ๆ ก้าง ๆ ให้เห็นอยู่นั้นนะ คนฉลาดดูคนโง่ ดูง่ายนิดเดียว แต่คนโง่ดูคนฉลาดดูจนวันตายก็ไม่รู้ เข้าใจไหม นี่หลวงปู่มันเป็นจอมปราชญ์ฉลาดแหลมคม ดูสัตว์โลกดูคนทั้งหลายดูง่ายนิดเดียว แพล็บดูรู้แล้วนั้น คนโง่ดูท่านจะไปดูออกได้ยังไง แต่ท่านดูคนโง่ ดูง่าย เป็นอย่างนั้นนะ

มาก็มาถึงวาระเรา ที่เราเคยปฏิบัติต่อครูบาอาจารย์มา กับดูพระเณรในวัด แล้วประกอบกับว่าเราไม่ค่อยเกี่ยวกับใครนิสัยเรา ไม่ค่อยให้ใครมายุ่งในกุฏิ อยู่ในวัดเราเราอยู่คนเดียวนี้เป็นปกติ เราสบายในความอยู่คนเดียวของเรา ไม่ว่าเวลาไหน เราอยู่คนเดียวเราสบาย พระเณรก็เลยตายใจ นอนใจ เลยลืมหัดปฏิบัติไป ทีนี้ก็เลยแก้ง ๆ ก้าง ๆ ชิพระเณร เพราะเราไม่สนใจกับใคร เวลาเราอยู่กับพ่อแม่ครูจารย์เตรียมพร้อมตลอดเลยนะ ไม่อย่างนั้นไม่ได้ จอมปราชญ์ว่าฉันเถอะ เราต้องเตรียมตัวของเรา ถึงจะโง่ขนาดไหนก็ฟิตตัวให้มันฉลาด มันไม่ฉลาดก็ฟิตให้มันฉลาดอยู่อย่างนั้น จนตายจากกันไป ท่านจากไปแล้ว ยังเหลือแต่เราจอมโง่ อย่างนั้นละจอมปราชญ์ท่าน

เวลามาอยู่ในวัดเรา ประกอบกับว่าเราไม่สนใจกับพระ เราต้องการอยู่คนเดียวเรา ทีนี้พระเณรก็เลยนอนใจ มองไปที่ไหนแก้ง ๆ ก้าง ๆ ให้เห็น หลับตาดูเอา หลับตาดูปิดหูฟังเอา เฉย อย่างนั้นอยู่ได้ คือถ้าเป็นอย่างนั้น อยู่คนเดียวเสียดีกว่าอย่าให้เห็น ๆ อย่าให้ได้ยิน แต่ที่นี่มันก็เต็มวัดจะให้ว่าไง มันก็จำเป็นต้องหลับตาดู ปิดหูฟังเอาอย่างนั้นแหละ มันต่างกันนะ

พ่อแม่ครูจารย์มั่น โห จอมปราชญ์ เข้าไปเกี่ยวข้องกับท่านนี่ เช่นอย่างอยู่หนองฝื่อ เราต้องคอยกำกับตลอดเวลา จะเข้าหาท่านเข้าออก ๆ นี่ มันก็ไปแก้ง ๆ ก้าง ๆ ให้ท่านเห็นนะชิ ขวางหูขวางตาท่าน เราเป็นผู้ที่คอยดูแลอยู่นั้น เราก็คอยแนะพระเณร ที่จะเข้าเกี่ยวข้องกับท่าน เราคอยแนะอยู่เสมอ ไม่งั้นก็ไปขวางตาท่านจนได้ นั่นละจอมปราชญ์กับคนโง่กับจอมโง่อยู่ด้วยกัน มันผิดกันมากนะ ท่านเป็นจอมปราชญ์ พวกเราเป็นจอมโง่ มันขวางท่านตลอดเวลา นอกจากท่านไม่ดู เราก็ฟิตของเราเต็มกำลังความสามารถเหมือนกัน

จะเห็นได้เวลาเราจะลาท่านไปเที่ยว ดูอาการท่านไม่ยากให้ไป เราก็รู้แหละ การไปไม่ใช่ว่าจะลาไปเฉย ๆ นะ ต้องมีอุปบายวิธีการต่างๆ เลียบ ๆ เคียง ๆ จนกว่าจะเห็นสมควรแก่การกราบเรียนเรื่องการไปการอยู่ เราถึงจะกราบเรียนท่านได้ เมื่อถามเรื่องราวอะไรไม่มีแล้ว ถ้าหากว่าไม่มีธุระอะไรในวัด ก็อยากจะกราบลาครูบาอาจารย์ไปเที่ยวภาวนาสักกระยะหนึ่ง นะ ไม่ได้ว่าไปเลยนะ ไปประกอบความพากเพียรสักกระยะหนึ่ง ท่านก็มองเห็นประโยชน์ส่วนใหญ่ของเราคือการภาวนา ยิ่งกว่าประโยชน์เกี่ยวกับ

เรื่องดูพระเณรในวัด คือดูพระเณรในวัด ท่านเบาใจ ถ้าเราอยู่ที่นั่น คอยสอดคอยส่อง ดูแลพระเณร ใครแก้ง ๆ ก้าง ๆ ไม่ได้ เอาจริงนะเรา ทุกอย่างเอาจริงมากทีเดียว

เพราะฉะนั้นพระเณรจึงกลัวมาก อยู่หนองผิอนี้กลัวท่านเป็นอันดับหนึ่ง กลัวเรา เป็นองค์ที่สอง ครั้นสุดท้ายก็มากแล้วเราเป็นองค์ที่หนึ่ง เพราะเรากับพระเณรในวัดมัน เอากันเรื่อยนี่ ท่านอยู่บนกุฏินาน ๆ จะเจอทีหนึ่งใช้ไหม เรากับพระกับเณรมันเอากับ เรื่อยโดนกันเรื่อย ทีนี้พระเณรก็ต้องกลัวละซิ ใช้ไหม สุดท้ายมากแล้วเราเป็นอันดับหนึ่ง แต่กลัวด้วยความเคารพนะ ไม่ได้กลัวด้วยความเกลียดความชังอะไร กลัวด้วยความ เคารพ เพราะทุกสิ่งทุกอย่าง เราทำด้วยความเป็นธรรมล้วน ๆ

สิ่งของมาแจกนี้เราไม่เอา ไม่เอาอะไรทั้งนั้น เขาถวายผ้าป่าบังสกุลมา กอง พระเนินเทินทีกเราไม่แตะ เราไม่เอา เพราะเรามีผ้า ๓ ผืน สบง จีวร สังฆาฏิ กับผ้า อาบน้ำท่านนั้นพอ นอกนั้นไม่เอา เราทำอย่างนั้นของเรา เขาแจกอะไร เราจึงไม่เอา บาง ที่ท่านชนของ ครั้นเวลาเราไปแล้วท่านหากถามทีหลัง เวลาเขาเอาของมาบังสกุลมาก ๆ สั่งให้ท่านมหาจัดแจกพระเณรนี้ท่านเอาอะไรบ้างไหม ท่านสอบถามพระเณรตอนที่เรา ไม่อยู่ เวลาเราไปเที่ยว บอกว่าท่านไม่เอาอะไร ท่านนิ่งนะ ทีไรก็เป็นอย่างนั้นหลายครั้ง หลายหน

ท่านมหาท่านก็เป็นพระ ใ้อ้เรามันเป็นหมาหรือเป็นอะไร จึงไม่ดูท่านให้ ละเอียดลออ ขึ้นแล้วนะนั่น คราวหลังได้ผ้ามานี้ เอาไปกองไว้ในห้องท่าน เป็นอย่างนั้น นะพ่อแม่ครูจารย์ปฏิบัติต่อเรา คือของที่เขามาบังสกุลมาน้อย ของนี้ไม่ให้แจกไป ไหนเลย เอ้า เอาเข้าห้องท่าน เต็มห้องเลย พวกผ้าพวกผอนพวกอะไรเขามาบังสกุล ถวาย เพราะเห็นว่าเราไม่เอา ๆ ถามทีไรว่า ท่านมหาเอาอะไรไหมละ ไม่เอา ท่านก็เก็บ ความรู้สึกนี้ไว้แล้ว ต่อไปท่านก็แสดงออก ของที่ได้มามากน้อย เอ้า ชนเข้ากุฏิ กุฏิท่าน แน่นหมด ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยมีอะไรนะ จนแน่นหมด ให้ท่านมหา มาเลือกเสียก่อน ท่านมหา ไปเที่ยวเวลานี้ กลับมานี้ยกออกมาให้ท่านมหาคัดเลือกก่อน ท่านมหาต้องการอะไรแล้ว ค่อยเอา จากนั้นค่อยโละ ท่านว่า โละออก

มาเราก็ไม่เอาอะไร ก็เราไม่เอาที่นี่ เราเอาเท่านั้นละ พอเสร็จแล้วท่านก็โละเลย ๆ ท่านทำอย่างนั้นละกับเรา เขามาเต็มห้องเลย ของเขามาบังสกุลเท่าไร ๆ ท่านสั่งให้เรา จัดแจกพระเณร เราแจก แต่เราไม่เอาอะไร ไม่เอาอะไรเรื่อย ท่านถามแล้วถามเล่า จน จับได้ ทีนี้ท่านชนของเหล่านี้ที่เขามาบังสกุลไปไว้ในห้องท่านเต็มห้องเลย พอเราไป เอ้า จะเอาผืนไหน ว่าอย่างนั้นละ ให้พระเณรขนออกมากองพระเนินเทินทีก ในกลางกุฏิ ท่านบนข้างบน โอ๊ย กระผมไม่เอาอะไรละ พอเสร็จแล้วท่านก็โละ ไม่เอาไว้เลย โละ ๆ

ท่านหาความจริงว่า เราไม่เอาอะไรเพราะเกรงใจหมู่เพื่อน หรือเราไม่เอาเพราะเป็นนิสัยของเรา ท่านก็จับให้ทราบตรงนี้ ทีนี้เราเป็นนิสัยของเรา เราไม่เอาอะไร เอาอะไรให้ไม่เอาทั้งนั้นผ้า ๓ ผืนพอ อยู่กับพ่อแม่ครูจารย์เป็นอย่างนั้นละ เพราะฉะนั้นเวลาเราจะไปเที่ยวที่ไหน ลักษณะท่านไม่ยอมให้ไปนะ แต่ท่านเห็นประโยชน์ส่วนใหญ่ของเรา คือการภาวนาเป็นเรื่องใหญ่ พอทราบเรียนท่านเกี่ยวกับเรื่องไปเที่ยวบ้างนี้ ท่านนิ่งนะ เจียบเลย ทีนี้เราจะพูดอะไรต่อไปอีกไม่ได้ จนกว่าท่านจะเปิดเงื่อนไขออกมาได้โอกาสแล้วก็จะนานเท่าไรก็แล้วแต่ท่าน เอ้อ ที่ว่าท่านมหาอยากไปเที่ยวนั้น ไปได้ละท่านเปิดแล้วนะนั่น

ถ้าท่านไม่เปิดเราเพียงทราบเรียนว่าจะไปเที่ยวก็ต้องปิดเลย ไม่ต่อ ทีนี้ท่านเปิดให้แล้วจะนานวันเท่าไรก็ตาม เอ้อ ที่ท่านมหาว่าอยากลาไปเที่ยวนั้น ทีนี้ไปได้ละท่านว่าพอมีเงื่อนไขแล้วทีนี้ แล้วก็ต่อเงื่อนไขกันไป ท่านก็ถามจะไปทางไหนๆ เราก็ทราบเรียนท่านทีนี้ไปได้ นั่นเป็นอย่างนั้นนะ ไม่ใช่อยู่ๆ ก็ลาแล้วไป ลาไป โอ้ย เราทำไม่ได้ กับจอมปราชญ์ทำได้อย่างไร ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบตลอดเวลา นี่ละจอมปราชญ์สมัยปัจจุบันคือพ่อแม่ครูจารย์มั่นเราเนี่ย เวลาไปอยู่กับท่าน เราจะใช้แบบหัวชนๆ ได้ยังไง ต้องได้ใช้หัวคิดปัญญาธิ ไม่หัวคิดปัญญาไม่ได้ เรายกให้เลยจอมปราชญ์สมัยปัจจุบัน

ก็มีเท่านั้นละ ไม่พูดอะไรมาก ทีนี้ก็จะลาพี่น้องทั้งหลาย หลังจากจ้งหันนี้แล้วก็กลับวัดเลย ไม่แวะที่ไหนอีก วันนี้ไม่แวะ เหนื่อย เหนื่อยมาก เมื่อวานนี้มา มากก็เทศน์แล้ว จนกระทั่งปานนี้เหนื่อยตลอด คิดดูว่าจะไปดูถ้าพระเวสเลยไม่ได้ไป เมื่อเช้านี้ก็คิดว่าจะไปตอนเช้าก่อนจ้งหัน ก็เลยไม่มีเวลาไป เลยไม่ไป

พูดท้ายเทศน์

(เมื่อวานนี้ฟังธรรมพระหลวงตาเสร็จแล้วก็ไปกราบที่พระธาตุพนมเจ้าค่ะ) โห เมื่อวานนี้เทรอ โธ่ มันเก่งกว่าอาจารย์อีกของเล่นเมื่อไร ไปธาตุพนม นี่ยังนอนเอกเขนกอยู่ มันจะตาย พอเทศน์จบแล้วลงไปแผ่สองสสิ่ง นี่ฟาดไปถึงธาตุพนมนะ โธ่ เก่งมาก (เคยอ่านหนังสือประวัติของหลวงปู่ชอบเจ้าค่ะ) แล้วอ่านว่าไง (หลวงปู่ชอบตอนท่านในสมัยอดีต ท่านเป็นชาวลาวเจ้าค่ะ แล้วท่านก็เอาผ้ามาตั้งจิตที่พระธาตุนครพนมเจ้าค่ะ) เอาอะไรมาตั้ง (ผ้าผืนหนึ่งเจ้าค่ะ แล้วก็มาขอให้ชาติต่อมาได้บวชเจ้าค่ะ แล้วก็ให้ได้สำเร็จ) อ้อ ให้ท่านบวช แล้วท่านก็เลยบวช (ชาติต่อมาได้บวช แต่เพื่อนอีกคนหนึ่งไม่ได้ตั้งจิตก็เลยมาเกิดเป็นนายพราน) เกิดเป็นนายพราน ท่านอาจารย์ชอบท่านสำคัญอยู่นะ เอาละเท่านั้นละ พูดมากเดี๋ยวจะไม่ได้กลับ เราพูดเรายังห่วงบ้านเราอยู่

อาจารย์ชอบนี้รู้สึกจะถูกกันกับเสือนะ นิสัยท่านกับเสือถูกกัน ท่านอาจารย์ชอบเอากันบ่อยกับเสือ เจอเสือเจอบ่อย แต่เสือก็ไม่เห็นมีอะไรกับท่าน บางที่ท่านเดินจงกรมอยู่ มันก็ร้องโวก ๆ ขึ้นไปบนถ้ำ ท่านก็เดินจงกรมอยู่ตอนเช้าท่านว่า มันร้องขึ้นไป ๆ มันจะขึ้นมาอะไรที่นี้เสือดาวนี่คอยดู มันก็ร้องขึ้นไป ๆ ร้องขึ้นไปถึงทางจงกรมเลยนะ ตอนเช้าแท้ ๆ ท่านก็เดินจงกรมอยู่ ท่านไม่เห็นหนีไปไหน พอขึ้นไปเห็นท่าน มันก็มานั่งดูท่าน มึงมาอะไรละ นี้ก็เดินจงกรม มึงเดินจงกรมไม่เป็น มึงขึ้นมาทำอะไร กูถึงเวลาบิณฑบาตแล้วนะ มึงจะไปก็ไป มันก็นั่งดูอยู่ พอไล่มันไม่ไป ท่านจับจิวรเวกนี้ ไปโก๊กทีเดียว ไปเลย

กลัวว่ามันจะทำไม่เชื่อท่านว่างั้นนะ ออกจากนี้เราลงไปบิณฑบาตเดี๋ยวมันจะมาดักอยู่ข้างทาง ตาต้องได้ดูตามสองข้างทาง ไปหายเงียบ มันลงไปแล้วมันไปเลยนะ อาจารย์ชอบกับเสือนี่ถูกกันมาก บ่อยเสือขึ้นไปหาท่าน เป็นลักษณะนั้นละ

อย่างหลวงปู่ชาวนีเป็นช้าง ส่วนท่านอาจารย์ชอบนี้เป็นเสือ นิสัยถูกกัน เจอบ่อยกับเสือ ท่านอาจารย์ชอบ ไม่มีอะไรกันนะ เสือกไม่มีอะไรกัน แต่มักจะเจอบ่อย ๆ กับเสือด่านอาจารย์ชอบ ท่านอาจารย์ชาวนีพวกช้าง เดินจงกรมอยู่ ช้างปามันมา ตัวใหญ่ ช้างโทนตัวเดียว ก๊ก ๆ มายืนเฉย ๆ ข้างทางจงกรม ท่านก็เดินจงกรมเฉย มันก็มาดู แน่อย่างนั้นนะ เป็นชั่วโมง ดูเหมือนภูเขาทิ้งลูก อยู่นั่นเป็นภูเขาดูท่าน ท่านก็เดินจงกรมอยู่ มันก็ยืนดู เสร็จแล้วมันก็กลับของมันไป ไม่มีอะไร นี่หมายถึงช้างป่านะ อย่างนั้นละ

ธรรมดา มันจะได้หรือ มันต้องมีนิสัยเกี่ยวกับมา แล้วท่านเจอบ่อยกับช้าง ท่านอาจารย์ชาวนี ส่วนท่านอาจารย์ชอบกับเสือ เจอบ่อยกับเสือ หลายแบบกับเสือ เจอหลายแบบแต่ไม่มีอะไรกัน มีแต่เสือเป็นฝ่ายโก๊กแล้วเปิด ถ้าหลวงตาบัวเจอนี้ โหย ฟัน้องทั้งหลายจะดูไม่ได้นะ คือถ้าหลวงตาบัวไปเจอเสือ พวกท่านทั้งหลายนั่งศาลานี้ จะดูไม่ได้เลย เป็นยังงี้ถึงดูไม่ได้ ก็พอเจอเสือแล้วก็ชี้แตก ชี้ทะเล็ก ศาลาแตกเลย แต่ไม่เคยเจอ กับเสือเราไม่ค่อยมีอะไรอย่างนั้น เรียบ ๆ ไปอยู่ที่ไหนก็เรียบ ๆ ไม่ค่อยมีที่ ๆ ที่เข้าป่าเข้าเขาเหมือนกัน นิสัยไม่เกี่ยวมันก็ไม่มา อย่างท่านอาจารย์ชอบนี้เสือนี่มีบ่อย

อย่างท่านไปอยู่ประเทศพม่าท่านเล่าให้ฟัง มันเหมือนสัตว์บ้านท่านว่า นี่ถ้าอยู่บน ท่านก็อยู่ถ้ำนี้ ตรงทางขึ้นมาถ้ำ ขึ้นมาจนถึงถ้ำแล้ว มันมีหินก้อนหนึ่ง เสือดาวนี้มันเคยขึ้นมาอน ตอน ๕ โมงเย็นอยู่ ๆ มันก็ขึ้นมา ๕ โมงเย็น ท่านนั่งอยู่ท่านมองเห็นมันขึ้นมา พอมันขึ้นมา มันก็มองเห็นท่าน มันก็โดดขึ้นนั่นเลย โดดขึ้นไปตรงที่มันเคยนอนที่นั่นละท่า แล้วก็มาเลียแข้งเลียขาเฉยไม่สนใจกับเรา เราก็อยู่ถ้ำนั่นแหละ ให้กลัวไม่กลัวแต่ชนลูกเหมือนกันนะท่านว่า มันก็เลียแข้งเลียขาอยู่นั่นตลอด นึกว่าเสร็จแล้วมันจะไป ไม่ไป

วันนั้นท่านก็เดินจงกรมไม่ไปถึงที่นั่นละ ท่านก็เดินจงกรมนิดหน่อย จากทางนี้ ไม่กล้าเข้าไปหามัน มันนอนอยู่บนหิน เลี้ยแข้งเลี้ยขาเหมือนหมาเรานี้ละ มันอยู่นั้น นึกว่าเสร็จแล้วมันจะหนีไปเที่ยว ไม่ไป วันนั้นเลยไม่ค่อยได้เดินจงกรมเต็มเม็ดเต็มหน่วย ก็เลยนอน พอตื่นเช้าขึ้นมาจุดไฟขึ้น มันยังนอนอยู่นั่นเสื่อตัวนี้ นอนตลอดรุ่งเลย นอนอยู่หัวจงกรมบนหิน นอนอยู่ข้างบน จนกระทั่งถึงตอนเช้า อ้าว นี่ได้เวลาจะบิณฑบาตแล้ว ทางจะออกไปตรงที่มันนอนนี้ ทางลงไปนี่ ตัดสินใจละ ถ้ามันจะทำเรามันก็ทำแล้ว คินนี้ นอนเฝ้ากันอยู่ทั้งคืนไม่เห็นทำอะไร ถ้ามันจะทำก็ช่าง

เดินบิณฑบาตออกจากนั้นแหละ นี่จะไปบิณฑบาตนะท่านว่า พุดกับเสื่อ พระท่านหิวข้าวท่านจะบิณฑบาต ถ้าไม่ออกไปนอนอยู่ที่นี่ หรือออกไปจะไปเที่ยวที่ไหนก็ได้ ท่านก็เดินออกไปนี่ เขาอนเอาขาพาดนี่นะ เสื่อโครงนะเขานอนดูท่านอยู่ ท่านก็เดินผ่านไป เขาดูไป แต่ท่านไม่บอกให้ใครทราบนะ กลัวเขาจะมาทำลายมัน พอฉันเสร็จเรียบร้อยแล้ว สายๆ ขึ้นมาไม่เห็นเลย มันหนีไปแล้ว มันไม่มีอะไร อย่างนั้นละ นี่กับท่านอาจารย์ชอบนิสัยถูกกันกับเสื่อ

เอาละที่นี้ะ เราจะให้พร สายแล้วเก้าโมงกว่าแล้ว เสร็จแล้วนะที่นี้ จะให้ศีลให้พร พี่น้องทั้งหลายแล้วก็กลับละ ถ้าอยู่นาน ถูกพี่น้องทางบ้านแก้งขับไล่ มันเสียเกียรติ ไปเสียตอนนี้ดีกว่า รักษาเกียรติไปดีกว่าเสียเกียรติ เข้าใจไหม

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ